

IPARJOGI SZEMLE

XXVI. évfolyam
Jahrgang

GEWERBERECHTLICHE
RUNDSCHAU

1932 március 3. SZÁM
Nr.

HAVI FOLYÓIRAT
MONATSSCHRIFT

Tagsági járulékként..... 10 P
Jährlicher Bezugspreis

AZ IPARJOGVÉDELMI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

SZERKESZTIK: DR. BÁNYÁSZ JENŐ és DR. FAZEKAS OSZKÁR
SCHRIFTLEITUNG:

Kiadja: az Iparjogvédelmi Egyesület — Herausgegeben von: Verein für Gewerblichen Rechtsschutz, Budapest
V.. Alkotmány ucca 8.

Komoly gazdasági célt nem szolgáló per a joggal való visszaélés fogalma alá esik

A rosszhiszemű perlekedők visszaéléseivel kapcsolatban a Jury a bíróságokkal egyértelműen megállapítja, hogy a versenytörvény a *jogos érdekek védelmén túlmenő* célokat nem szolgálhat. A védelem a versenyélet terén is csak az esetben indokolt és jogos, ha a megfelelő határok között mozog. Azok a versenytársak, akik versenytársaik jóhíszemű botlásait, tudatlanságát, gondatlanságát igyekeznek minden *komoly üzleti érdek*, avagy reklámcélből a maguk javára kihasználni, túlzottan magyarazzák a törvény szabályait.

A Jury e panaszok (álperek) folytán nyomatékkel hívta fel e körülményre a bíróságok figyelmét azzal, hogy a visszaélészerű perlekedésnek bírói észlelése esetében a megállapításnak az *ítélet indokolásában adjanak kellő kifejezést*, hogy ezzel egyfelől módot nyújtsanak alperesnek arra, hogy a meghurcoltatásért megfelelő elégtételt szerezhessen, másfelől pedig, hogy az ily versenytársak tisztességtelen és erkölcs-telen üzemei kellő megtorlásban részesüljön.

Az e fajta magatartások ellen a legélesebb fegyverekkel szállott síkra az *OMKE*, a *Fővárosi Kereskedők Egyesülete*, az *OKISz* és a *Baross Szövetség* egyaránt, hangsúlyozva, hogy a bíróságnak nem szabad figyelmen kívül hagynia a versenytárs *egész üzleti politikáját*, céljait, üzleti gesztioját és az alkalmazott versenyesszközöket.

A *budapesti kir. törvényszék* egy konkrét peres ügyben legutóbb hozott döntésében ez álláspontot mérlegelve, kimondotta, hogy a *komoly gazdasági célok nélkül pereskedő versenytárs magatartása a joggal való visszaélés fogalma alá esik*. A bíróság az üzleti tisztességbe és a jó erkölcsökbe ütközőnek találta, ha az a versenytárs, aki hirdetéseivel sorozatosan követi az üzleti tisztességbe ütköző cselekményeket, s aki e tényével valósággal *rákényszeríti a versenytársait*, hogy hasonló versenyesszközökkel éljenek, ha nem akarnak a versenyben lemaradni, — purifikátorként lépjen fel és tömegesen indítsa kereseteket budapesti kereskedők ellen, oly módon, hogy *agent provocateurjeivel állandóan ellenőrizteti azokat*, s minden figyelmeztetés és felszólítás nélkül *blankettális kereseteket* ad be ellenük.

Hasonló álláspontot foglal el a kir. törvényszék egy felszámolás alatt lévő vállalat által indított versenyperben. Bár, így szól az ítélet, elvileg nem zárható el egy felszámolás alatt álló vállalat attól, hogy üzleti érdekeinek védelme céljából a Tvt. alapján versenyperrel fellépessen, — mégis az üzleti élet és a jog a felszámolás üzleti célját a függő ügyek lebonyolításában és befejezésében látja. Új ügyletek kötése, új perek indítása e céllal csak annyiban egyeztethető össze, amennyiben az a likvidáció lebonyolítása céljából feltétlenül szükséges. Ahhoz azonban — így szól az ítélet —, hogy egy felszámolás alatt álló vállalat a versenytörvény alapján *versenytársként* fellépessen, szükséges, hogy az még *élő, működő szervezet* legyen, — kiárusításra, feldolgozásra szolgáló áru- és anyagkészlettel bírjon. E külső ismérvek fennforgása nélkül a bíróság az ily vállalatnak komoly üzleti érdekét nem látja igazoltnak. Az ily vállalat részéről folyamatba tett perek az ellenfél sikanizozását célozzák, amiért is részükre jogvédelmet nem biztosít. Az ítéletek még nem jogerősek.

Nagyon természetes, hogy a sikan per indítása a *leg-súlyosabb erkölcsi megítélésben részesítendő*. A kereskedő és iparosvilág tehát csak örömmel üdvözi e két, helyes erkölcsi

felfogásból kiinduló ítéletet. Viszont az is természetes, hogy a panaszlott tisztességtelen magatartását maga a sikan per még nem mentesíti a megtorlás, a tiltott cselekmény abbahagyásának kimondásával kapcsolatos marasztalás alól, ha csak a konkrét eset ténykörülményeinek mérlegelése a *„zavarosban való halászásra“* nem mutat. Így ha felperes a forgalomban még ki nem alakult árumegjelölések (mint annakidején a „Burbury“ — újabban a „vászón“ elnevezés stb.) használata körül észlelhető bizonytalanságra építi fel keresetét, míg ő maga is e bizonytalanságból „merít“.

E tekintetben úgy a Kúria a „Burbury“ ügyben, mint legutóbb a budapesti kir. tszék a „vászón“ kérdésben megért és a kereskedő- és iparosvilág által általánosan helyeselt ítéleteket hozott.

Ime a *Juryk* és a *rendes bíróságok* harmónikus együttműködése egybeforrasztotta a jogszolgáltatást a gyakorlati étellel.

Joggyakorlat*

»Ezen üzlet feloszlik.« — »Megszűnik.« — »Teljes kiárusítás.« A Jury az érdekképviseletek által ismételtelen emelt panaszok alapján az ily üzleti feliratok jogosulatlan használata ellen a legszigorúbb álláspontot foglalta el. Mindazon esetekben, amidőn a versenyvállalat kereskedelmi tevékenysége, nemcsupán az *áruraktárában* elfekvő készletek részbeni kiegészítésére, illetve az *áru eladásával kapcsolatos* javítási munkálatokra, illetve általában az *áruraktár kiárusítása céljából feltétlenül szükséges* árubeszerzések sorítkozott, hanem a versenytárs *áruraktárát* bizományba vett árukkal is kiegészítette: eme eljárását tisztességtelen versenynek minősítette. Hasonló álláspontot foglalt el a legutóbb a *kamarai választott bíróság*. A tisztességtelen versenyt megállapítja már az esetben, ha a versenytárs csupán néhány, az *áruraktárán* lévő készletektől függetlenül, *új áruikkal* egészítette ki *áruraktárát*. A bírói *gyakorlat* a versenytárs irányú ténykedését ugyanis oly üzleti magatartásnak minősíti, amely már az üzlet feloszlatásával, a teljes kiárusítással kapcsolatos kereskedelmi tevékenységet meghaladja. A külföldi bírói gyakorlat is a legsúlyosabb megtorló intézkedéseket alkalmazza az üzleti verseny e legsúlyosabb kinövésére ellen, amelyben úgy a közönség, mint a versenytárral szemben is elkövetett sértést lát, aki a visszaélővel szemben hátrányba kerül, hacsak nem akarja ugyanazt a szédelést elkövetni. A kamara jury-irodája ez év január havában a közvetlen érdekeltek panaszára folyamatba tett eljárás kapcsán 18 esetben vétette le a helytelenül alkalmazott *»megszűnik«* reklámtáblát. A konkrét esetekben megfelelt ugyan a valóságnak, hogy a versenytársak az üzletet felmondották, de valamennyi vállalat berendezkedett *új, bizományi árukkal* a *»megszűnt«* üzlet minél előnyösebb lebonyolítására.

A jóhíszemű versenytársat üzleti magatartásának abbahagyására előzetesen fel nem hívó sértett által indított perek ellen az érdekképviseletek ismételtelen felemelték szavukat. Így legutóbb az *Országos Kereskedő és Iparos Szövetség* felterjesztéssel élt a keresk. miniszternél és irányú rendelkezés kibocsátását sürgette, amely a sértettet mintegy erkölcsiege arra kötelezné, hogy mielőtt a peres eljárást folyamatba teszi, az üzleti érdekeit sértő versenytársát a reánézve sérelmes magatartás abbahagyására szólítsa fel. A Jury *Fleissig* Sándor jury-elnökségi tag elnöklete alatt tartott ülésében az OKISZ által előterjesztett kívánalmat egyhangúlag a magáévá tette. Sajnos azonban, ez az álláspont a bírói eljárás során

A *) jelzett jogesetek nem jogerősek.

nem nyert kellő méltánylást. A védjegy-törlési perekben azonban a kereskedelemügyi miniszter úr már érvényt szerzett e felfogásnak, amidőn egy konkrét peres ügyben a perköltségeket immár ismételen kölcsönösen megszüntette azzal az indoklással, hogy felperes az alperes védjegyének törlésére a kereset beadása előtt »az általános kereskedelmi felfogással szemben« nem szólította fel, alperes pedig a kereset kézhezvétele után a védjegy törlése iránt a szükséges lépéseket megtette.

»Csak 14 napig«, »Csak rövid ideig«, »Leszállított olcsó árak« és »Ezen üzlet megszűnik« reklámközlések együttesen nem tekinthetők semmitmondó hangzatos jelzőknek. A Jury, úgyszintén a választott bíróságok is ismételen arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a reklámközléseknek minden tekintetben fedniök kell a valóságot. Amennyiben tehát a 14 napig hirdetett vásár huzamosabb időt tart, továbbá a régi árak helyett azok áthúzásával feltűnően keltő olcsó árak megtévesztő adatokat tartalmaznak, úgy az ily reklámeszközök igénybevétel: tisztességtelen. A kir. ítélőtábla 11.372/1931. számú ítéletével azonos álláspontot foglalt el. A tábla egyfelől kifogásolja az ily reklámszövegeket megtévesztő voltuk miatt, másfelől pedig, mert az ily reklámközlések valóságuk dacára is, a szokásos figyelem mellett a valóságnak meg nem felelő értelmet jelentő megtévesztő adatoknak tekinthetők. Megállapítja továbbá a tábla, hogy a fentidézett reklámközlések a kelendőség fokozására is alkalmasak. (923.V. 2. §) *)

Hírnév- és hitelrontás. A versenytársak vállalataival kapcsolatban tett hírnévrontó kifejezések, amennyiben azok olyképpen történtek, hogy arról sértett azonnal tudomást szerezhetett és szerzett is, továbbá az ily kijelentések egyensúlyozására a lépéseket nyomban megtehetette, nagyobb, akár vagyon, akár nem vagyoni kárt a versenytársának nem okozott. Ily esetben az ítélet hírlapi közzététele is mellőzendő. Nagyon természetes, hogy e körülmény az abbanhagyásra irányuló kérelmet nem érinti. (Itélőtábla 10.530/931.) *)

Az üzleti telep fogalma. A budapesti kir. ítélőtábla a választott bírósági ítéletet felfolyamodással megtámadó alperest azzal a panaszával, hogy üzleti teleppel a kamara székelyén nem bír, elutasította. A budapesti kir. ítélőtábla megállapítja, hogy az ily vállalatok, amelyek az általuk forgalomba hozandó áruk hasznavehetőségét az árucikk közvetlen bemutatásával igazolják, vagyis a vásárlóközönséggel közvetlen kapcsolatot tartanak fenn, oly üzleti tevékenységet fejtenek ki, amely az üzleti telep fogalmát minden tekintetben fedi. Az ily üzleti lerakatok tehát üzleti telep jellegű bírnak és üzleti magatartásuk elbírálására annak a kamarának választott bírósága illetékes, amelynek kerületében a telep van.

A tanuk kihallgatásának mellőzése még nem ad okot a választott bírósági ítélet megtámadására. A budapesti kir. ítélőtábla alperes felfolyamodási kérelmét elutasítja, mivel valamely bizonyítási indítványnak az ítéletben egyébként tüzetesen megindokolt mellőzése, nem tartozik a felfolyamodási okok közé. (Itélőtábla 12.098/931.)

»Gazda kenyér« és »G-féle gazdaasszony kenyér« elnevezések egymással össztéveszthetők. A kir. Kúria a Jury véleményével és az elsőfokú bíróságok ítéletével egyezően, a szembenálló árumegnevezések hasonlóságát megállapítja és nem ad helyt ama védekezésnek, hogy a »Gazda« név kenyér-áruk megnevezésével kapcsolatban árunév jelleggel bír. (Kúria 5214/931.)

Korábbi árujegyhasználat alapján sértett a versenytörvény alapján is felléphet. A Kúria, a Jury és választott bíróságok által is elfoglalt álláspontot újból és hangsúlyozottan magáévá teszi, mivel így szól az ítélet: amidőn a versenytörvény az üzleti tisztesség és általában a jó erkölcs követelményeit irányadó szabályként elfogadta a kereskedelmi forgalomra szánt készítményeknek más hasonló készítményektől való megkülönböztetését, a védjegyek oltalmáról szóló jogszabályokban megállapított alaki védelmi körön túlterjedően biztosította. (Kúria 5214/931.)

A védjegyes áruk fix árának védelme divatcikkeknel. Felperes egy közismert jelzésű fürdőruhát hoz forgalomba, amelyek előadása szerint egy meghatározott fix árban árusítatnak. Az alperesi védekezés arra szorított, hogy a vízszintelárusítói ár tartása a kérdéses áruknál egy idényen túl kötelező azért nem lehet, mert azoknak anyaga romlik és külseje a divatváltozásoknak van alávetve. A bíróság szakértő tanuk vallomásának a meghallgatását rendelte el. A tanuvallomások szerint a kérdéses cikknél a divatszíneknek és a kivágás, vagyis a forma mélységének olyan mértékű változására utalnak, amelyek szerintök indokoltá tehetők alperesnek azt a megállapítását, hogy ezek az áruk lényeges árcsökkenés nélkül el nem adhatók. A bíróság megállapítása szerint alperes azzal, hogy a divatjátmult árut fel-

peresnek a második idényben visszakínálta, eleget tett annak, amit az ily természetű áruk fix árának fenntarthatása érdekében tőle elvárni lehetett. (Vb. 13.908/931.)

A védjegylajstromozásnak nem előfeltétele, hogy a fél, akinek javára a lajstromozás történik, iparigazolvánnyal vagy iparendélyvel rendelkezék. A Jury nézete szerint az iparendély az iparendészet körébe tartozó közigazgatási kérdés, amely a védjegyoltalom megszerzése szempontjából jelentőség nélküli. Mindenki, aki áru előállításával vagy forgalomba hozatalával foglalkozik, védjegyet lajstromozhat. Vállalat e felfogás szerint akkor is az, ha az illető vállalat még az iparendélyt vagy iparigazolványt meg nem szerezte, azonban áru előállításával, illetve forgalomba hozatalával üzletszerűen foglalkozik. (J. 5161/931.)

Szövedjegy kreálása semminemű védjegyjogot nem teremt. A védjegyjog a lajstromozás útján szerzhető és bár a lajstromozás védjegyjogot valóságosan csak akkor ad, ha a lajstromozás egyébként szabályszerűen történt, vagyis a lajstromozásnak akadályai nem voltak, a lajstromozás ezen most vázolt feltételeisége mellett is mégis csak a lajstromozás az, amely védjegyjogot teremt. A szövedjegy kreálása tehát ily védjegyjogi lajstromozási igényként a védjegyjogban elismerve nincsen. (J. 5161/931.)

Egyedül a védjegyes vállalat megszerzése biztosítja a védjegytulajdonos részére az előző használati jogot. Az oly védjegytulajdonos, aki az áruvédjegyet előzőleg használó vállalatot meg nem szerezte, csak az esetben érvényesítheti e vállalat előző használati jogát, ha a vállalatot a védjegy-törvény követelményeinek, illetve szellemének megfelelően megszerzte. (J. 5161/931.)

Üzlet és nem pince. A budapesti kir. törvényszék e hirdetési módszerben a pincében árusító versenyvállalat lebecsülését, kisebbitését látja fennforogni. Megállapítja a tisztességtelen versenyt, továbbá a hirdető vállalat kártérítési kötelezettségét. (Kir. Tvszék 49.275/931.)

Már folyamatban levő perben alperesként bevont versenyvállalatnak ugyancsak joga van választott bíróját megnevezni, illetve a már perbevont versenyvállalattal a választott bíró személyére nézve megegyezni. (Kir. It. 8565/931.)

»Az üzletvezetéshez a zsákhordáson kívül más szakértelem is szükséges.« Versenytársnak ily kitévelt tartalmazó körlevélét a budapesti kir. törvényszék tisztességtelen versenyszövegnek minősíti, bár így szól az ítélet: ez a körülmény a valóságnak megfelel, a versenycélzatot tekintve, az üzleti tisztességgel össze nem egyeztethető. E körlevélnek továbbá ama kitétele, hogy a »zsákhordáson kívül máshoz nem ért«, nevezett versenyvállalatnak üzleti hírnevét veszélyezteteti és hitelképességét is csökkenti. (1923. V. t. c. 13. §. 41.496/931.) *)

»Beszerzési áron alul.« A budapesti kir. törvényszék megállapítja, hogy a kereskedő az áruját tetszés szerinti áron, akár beszerzési áron alul is adhatja. Beszerzési árnak tekintendő a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara véleménye szerint az ár akkor is, ha versenytárs a nyersáru métermázsánskénti árához az önköltséget, szállítási, porlási és borralaló címén hozzászámította. (Kir. Tvszék 41.496/931.)

»Mindaddig, amíg a B. cég mellett van és szénüzlete lesz, addig beszerzési árban fogom áruimat árusítani.« A körlevélnek e kitétele, a versenyző célnyat tekintve, meg nem engedhető versenyszöveg és fenyegető magatartását tekintve, az üzleti tisztességbe ütközik. (Kir. Tvszék 41.496/931.)

Vevőcsábítás. A budapesti kir. törvényszék bár megállapítja, hogy versenytárs vevőt, akiket még alkalmazotti minőségéből kifolyólag ismert, az uccán megszólította és tudomásukra hozta, hogy üzletet nyitott és kérte őket, hogy vásárlásaikat nála eszközöljék. Minthogy e perben nem merült fel adat, hogy versenytárs erőszakos és toladó módon járt el, a tisztességtelen verseny terhére nem róható. (Kir. Tvszék 41.496/931.)

Hangzatos öndícséret, amely a saját áru feldicsérésén túl nem megy, nem kifogásolható. Az a körülmény, hogy az ily öndícséret alkalmas-e a valóságnak meg nem felelő képzet felkeltésére, hogy tudniillik más áru silányabb, a bírói eljárás során hitelt érdemlőleg igazolandó. (Kúria 4416/930.)

Felelős szerkesztő és kiadó: **dr. Fazekas Oszkár.**

Szerkesztőség: V, Alkotmány uca 8., III. em.
Aut. 264—03

Kiadóhivatal: VII, Erzsébet körút 5., I. em.
Telefón: József 462—99